

NOTAT

Monitorering af hjertepakker 2. kvartal 2015

11-09-2015

Sagsnr. 4-1611-52/2/

Reference LOST

T 7222 7634

E syb@sst.dk

Resumé

Nærværende notat indeholder Sundhedsstyrelsens kommentarer til data for den nationale monitorering af hjerteområdet for 2. kvartal 2015. Monitoreringen gør det muligt at følge antallet af patienter, der inkluderes i pakkeforløb, og om de fastsatte forløbstider overholdes. Med monitoreringen er det samtidig muligt at sammenligne de enkelte pakkeforløb og regioner.

I alt har 5.243 patienter været under udredning i et hjertepakkeforløb i 2. kvartal 2015. Det er et lille fald fra 5.566 patienter i 1. kvartal 2015, og faldet ses særligt for pakkeforløbet for hjerteklapsygdom og hjerteinsufficiens. Sundhedsstyrelsen finder fortsat, at registreringerne af patienter i hjertepakkeforløb kan forbedres. Styrelsen har noteret, at alle regionerne arbejder målrettet med omlægning af arbejdsgange for at forbedre registreringspraksis. Sundhedsstyrelsen følger løbende resultaterne af de iværksatte initiativer.

Monitoreringen tager udgangspunkt i overholdelsen af såkaldte standardforløbstider. Der er opstillet individuelle standardforløbstider for hver af de tre pakkeforløb, som faglige rettesnore for et standard patientforløb. Konkrete forhold som f.eks. anden betydende sygdom (komorbiditet) eller særligt kompliceret sygdomsforløb kan betyde, at forløbstiden for den enkelte patient afviger fra standardforløbstiden. Af samme grund kan det heller ikke forventes, at standardforløbstiderne overholdes for alle patienter i alle pakkeforløb.

Der er en del forløb, der gennemføres indenfor standardforløbstiden, hvilket Sundhedsstyrelsen finder tilfredsstillende. Styrelsen skal samtidig gøre opmærksom på, at der er pakkeforløb, for hvilke andelen af gennemførte patientforløb inden for standardforløbstiden er lav. Der er ikke opsat en national tærskelværdi for hvor mange forløb, der bør overholde standardforløbstiderne. Sundhedsstyrelsen har derfor i stedet valgt at fokusere på de forløb, der ligger under den ”nationale 1. kvartil”. Den ”nationale 1. kvartil” afgrænser den fjerdedel af pakkeforløbene, der har den laveste andel af patientforløb, der er gennemført inden for standardforløbstid.

For 2. kvartal 2015 var den nationale 1. kvartil på 41%. Det betyder, at standardforløbstiden blev overholdt i op til 41% af tilfældene for den fjerdedel af

de målte pakkeforløbsindikatorer, der havde den laveste andel af forløb gennemført inden for standardforløbstiden. For følgende pakkeforløb falder andelen af patientforløb gennemført inden for standardforløbstiden under den nationale 1. kvartil på 41% (forløb med mere end 10 patienter):

Region	Indikator	Andele forløb i 2. kvartal 2015 (%)	Antal forløb i 2. kvartal 2015
Midtjylland	Stabil angina pectoris SF4: "Samlet tid til invasiv behandling"	14	22
Hovedstaden	Ustabil angina pectoris UF3: "forberedelse til invasiv behandling"	12	25
Syddanmark	Hjerteklapsygdom og hjertesvigt HF4: "Samlet tid til invasiv behandling"	33	49
Sjælland	Hjerteklapsygdom og hjertesvigt HF4: "Samlet tid til invasiv behandling"	19	16
Hele landet	Hjerteklapsygdom og hjertesvigt HF4: "Samlet tid til invasiv behandling"	29	68

I de følgende skemaer er disse forløb markeret med en stjerne *.

Sundhedsstyrelsen vil på førstkomende møde i Task Force for Patientforløb på Kræft- og Hjerterområdet drøfte udfordringer og tiltag til forbedring med regionerne.

Generelt

Antal af patienter i forløb

Mange patienter påbegynder pakkeforløb, men afslutter dem med medicinsk behandling eller helt uden behandling. Derfor drejer det sig om forholdsvis få forløb, der gennemgår hele pakken. Blandt dem, der bliver behandlet for stabil eller ustabil angina pectoris/NSTEMI, sker behandlingen i mange tilfælde under udredning.

Derudover får en del patienter ligeledes foretaget undersøgelser og behandling af hjertesygdomme uden om pakkeforløb.

Ved få registrerede forløb vil selv mindre forskelle få forholdsmæssig stor betydning på procent-andele, hvorfor der ikke kommenteres på pakkeforløb med 10 eller færre registrerede patientforløb.

Sundhedsstyrelsen er samtidig opmærksom på, at der generelt er en usikkerhed forbundet ved data, hvis der kun er tale om få registreringer.

Udvalgte indikatorer

Sundhedsstyrelsen kommenterer som udgangspunkt på hovedindikatoren for pakkerne, dvs. standardforløbstider, der er defineret som: "fra henvisning modtaget til start på invasiv behandling". På grund af hjertepakkernes opbygning er der fire hovedindikatorer:

Pakkeforløb	Hovedindikator
Stabil angina pectoris:	Tid fra ”pakkeforløb start” til ”invasiv behandling start” (indikator SF4)
Ustabil angina pectoris:	Tid fra ”pakkeforløb start” til ”diagnose bekræftet” (indikator UF1A)
	Tid fra ”beslutning: tilbud om behandling” til ”invasiv behandling start” (indikator UF3)
Hjerteklapsygdom og hjerteinsufficiens:	Tid fra ”pakkeforløb start” til ”invasiv behandling start” (indikator HF4)

For at give et retvisende billede af antallet af invasive behandlinger modtager Sundhedsstyrelsen fra Statens Serum Institut derudover data for to udredningsperioder, hvor invasiv behandling er foretaget under udredning (for Stabil angina pectoris: indikator SF2A2 og for Ustabil angina pectoris: UF1A2).

Overordnede kommentarer

Sundhedsstyrelsen konstaterer, at der fortsat synes at være forskelle mellem regionernes registreringspraksis. Antallet af registreringer varierer både imellem de enkelte pakkeforløb og på tværs af regionerne, og også udover det forventelige i forhold til befolkningsunderlag. Der er sket ændringer på flere områder fra 1. kvartal 2015 til 2. kvartal 2015, men uden et klart mønster, hvilket tyder på, at der stadig er forskelle i registreringspraksis og graden af implementering i regionerne.

Sundhedsstyrelsen har fulgt regionernes arbejde på dette område i løbet af 2014 og 2015, og fik i efteråret 2014 en redegørelse fra alle regioner, hvoraf det fremgår, at der er iværksat initiativer i alle regioner, og at der arbejdes målrettet med at håndtere udfordringerne, både kapacitets- og registreringsmæssigt. Sundhedsstyrelsen følger løbende op på dette arbejde, og vil i samarbejde med Statens Serum Institut og regionerne fortsat have fokus på tiltag, der kan sikre bedre registreringspraksis og bedre udnyttelse af hjertepakkerne.

Specifikke kommentarer

National 1. kvartil

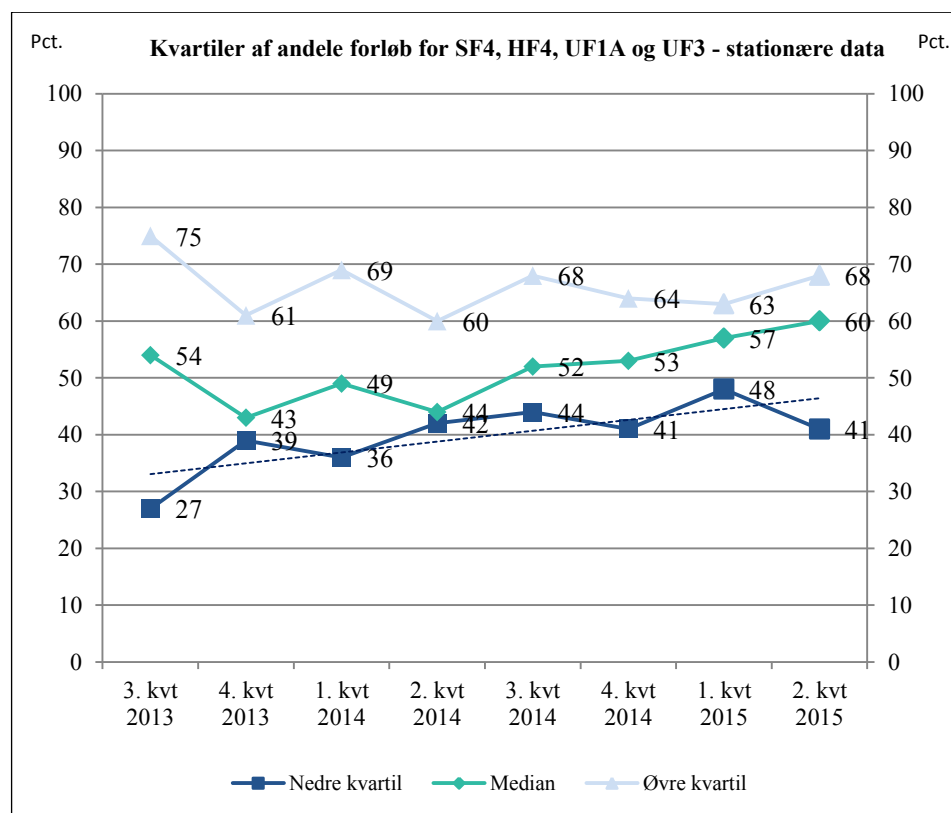
Data opgøres i andel (%) af patientforløb, der gennemføres til standardforløbstid for de enkelte indikatorer. Der er ikke fastlagt en fælles national tærskelværdi for målopfyldelsen. Sundhedsstyrelsen har derfor valgt at fokusere sine kommentarer på forløb, der falder under ”den nationale 1. kvartil”, som afgrænser den fjerdedel af pakkeforløbene, der har den laveste andel af patientforløb, der er gennemført inden for standardforløbstid.

Tabel 1.1. Kvartiler af andele forløb for de fire hovedindikatorer: SF4, HF4, UF1A og UF3 på landsplan uanset hjerteområde, gennemført inden for standardforløbstiden, fordelt på kvartaler (procent). Foregående kvartaler baseres på stationære data.

Foregående kvartaler baseres på stationære data. Kvartal	Nedre kvartil (%)	Median (%)	Øvre kvartil (%)
3. kvartal 2013	27	54	75
4. kvartal 2013	39	43	61
1. kvartal 2014	36	49	69
2. kvartal 2014	42	44	60
3. kvartal 2014	44	52	68
4. kvartal 2014	41	53	64
1. kvartal 2015	48	57	63
2. kvartal 2015	41	60	68

Den nationale 1. (nedre) kvartil var 41 %. Det betyder, at for de hovedindikatorer, der havde den laveste andel forløb gennemført inden for standardforløbstiden, var standardforløbstiden overholdt i op til 41 % af tilfældene. Det er en tilbagegang i forhold til kvartalet før, hvor standardforløbstiden blev overholdt i 48% af tilfældene for den nederste kvartil.

Grafisk fremstilling af Tabel 1.1

Stabil angina pectoris

Der er samlet registreret 2.838 forløb i 2. kvartal 2015 [3.059 forløb i 1. kvartal 2015], der enten er afsluttet efter udredning med ”Diagnose afkræftet” eller med ”Beslutning; tilbud om behandling”.

Tabel 2.1. Antal forløb i alt og andele forløb gennemført inden for standardforløbstid (12 dage) for indikatoren SF2A2, hvor invasiv behandling foretages under udredning: ”Udredningsperiode, invasiv behandling under udredning”

Region	SF2A2: Andele forløb i 1. kvartal 2015 pct.	SF2A2: Antal forløb i 1. kvartal 2015	SF2A2: Andele forløb i 2. kvartal 2015 pct.	SF2A2:Antal forløb i 2. kvartal 2015	SF2A2: Ændring i andele forløb pct.
Nordjylland	76	42	86	37	10
Midtjylland	9	44	15 *	34	6
Syddanmark	61	51	31 *	55	-30
Hovedstaden	68	31	73	33	5
Sjælland	35	69	42	76	7
Hele landet	47	237	47	235	-0

* Forløb hvor andelen af patientforløb gennemført indenfor standardforløbstid falder under den nationale kvartil på 41 %.

Ud af alle henvist til pakkeforløb blev 235 invasivt behandlet under udredning, heraf 47% inden for standardforløbstid.

Tabel 2.2 Antal forløb i alt og andele forløb gennemført inden for standardforløbstid (35 dage) for indikatoren SF4: ”Samlet tid til invasiv behandling”

Region	SF4: Andele forløb i 1. kvartal 2015 pct.	SF4: Antal forløb i 1. kvartal 2015	SF4: Andele forløb i 2. kvartal 2015 pct.	SF4:Antal forløb i 2. kvartal 2015	SF4: Ændring i andele forløb pct.
Nordjylland	-	8	-	3	Ikke beregnet
Midtjylland	43	51	14 *	22	-30
Syddanmark	71	113	89	89	18
Hovedstaden	-	10	53	15	Ikke beregnet
Sjælland	35	23	64	22	29
Hele landet	58	205	69	151	11

* Forløb hvor andelen af patientforløb gennemført indenfor standardforløbstid falder under den nationale kvartil på 41%.

Ud af alle henvist til pakkeforløb gennemførte 151 frem til invasiv behandling, heraf 69% inden for standardforløbstid, hvilket er flere end kvartalet før, hvor det var 58%.

Sundhedsstyrelsen bemærker, at invasiv behandling kun blev iværksat i en mindre del af forløbene (386 forløb). Hovedparten af forløb er altså enten afsluttet ved, at diagnosen er afkræftet, eller de er afsluttet med medicinsk behandling.

Sundhedsstyrelsen konstaterer, at andelen af forløb, der bliver gennemført inden for standardforløbstid er steget, men at antallet af registreringer er faldet noget. En enkelt region har forløb, hvor målopfyldelsen falder under den nationale 1. kvartil.

Sundhedsstyrelsen vil på det førstkommande møde i Task Force for Patientforløb på Kræft- og Hjerteområdet drøfte området med de pågældende regioner.

Ustabil angina pectoris

Der er samlet registreret 1.507 forløb i 2. kvartal 2015 [1.382 i 1. kvartal 2015], der enten er afsluttet efter udredning med ”Diagnose afkræftet” eller med ”Beslutning; tilbud om behandling”.

Tabel 3.1. Antal forløb i alt og andele forløb gennemført inden for standardforløbstid (2 dage) for indikatoren UF1A2, hvor invasiv behandling sker under udredning: ”Henvisnings- og udredningsperiode, invasiv behandling under udredning”. Tidligere opgjorte kvartal baseres på stationære data.

Region	UF1A2: Andele forløb i 1. kvartal 2015 pct.	UF1A2: Antal forløb i 1. kvartal 2015	UF1A2: Andele forløb i 2. kvartal 2015 pct.	UF1A2: Antal forløb i 2. kvartal 2015	UF1A2: Ændring i andele forløb pct.
Nordjylland	86	57	83	53	-3
Midtjylland	75	71	77	57	3
Syddanmark	78	81	67	98	-10
Hovedstaden	61	76	55	110	-5
Sjælland	82	113	81	129	-2
Hele landet	76	398	71	447	-5

Ud af alle henvist til pakkeforløb blev 447 behandlet invasivt under udredning, heraf 71% inden for standardforløbstid. Det er en øgning i antal ift. de 398 der blev behandlet i 1. kvartal 2015.

Tabel 3.2. Antal forløb i alt og andele forløb gennemført inden for standardforløbstid (2 dage) for indikatoren UF1A: ”Henvisnings- og udredningsperiode, diagnose bekræftet”.

Region	UF1A: Andele forløb i 1. kvartal 2015 pct.	UF1A: Antal forløb i 1. kvartal 2015	UF1A: Andele forløb i 2. kvartal 2015 pct.	UF1A: Antal forløb i 2. kvartal 2015	UF1A: Ændring i andele forløb pct.
Nordjylland	86	77	85	88	-0
Midtjylland	66	164	71	142	5
Syddanmark	73	284	67	261	-5
Hovedstaden	58	219	51	316	-8
Sjælland	70	256	82	259	12
Hele landet	69	1000	68	1066	-1

Ud af alle henvist til pakkeforløb fik 1.066 bekræftet diagnosen, heraf fik 68% gennemført henvisnings- og udredningsperioden inden for standardforløbstid.

Tabel 3.3. Antal forløb i alt og andele forløb gennemført inden for standardforløbstid (7 dage) for indikatoren UF3: ”Forberedelse til invasiv behandling”

Region	UF3: Andele forløb i 1. kvartal 2015 pct.	UF3: Antal forløb i 1. kvartal 2015	UF3: Andele forløb i 2. kvartal 2015 pct.	UF3: Antal forløb i 2. kvartal 2015	UF3: Ændring i andele forløb pct.
Nordjylland	-	3	-	7	Ikke beregnet
Midtjylland	40	15	50	16	10
Syddanmark	85	61	78	55	-7
Hovedstaden	15	20	12 *	25	-3
Sjælland	35	34	44	27	9
Hele landet	56	133	53	130	-3

* Forløb hvor andelen af patientforløb gennemført indenfor standardforløbstid falder under den nationale kvartil på 41%.

Ud af alle henvist til pakkeforløb gik 130 videre til forberedelse til invasiv behandling, og heraf påbegyndte 53% behandling inden for standardforløbstiden.

Sundhedsstyrelsen bemærker, at en enkelt region har forløb, hvor målopfyldelsen falder under den nationale 1. kvartil.

Hjerteklapsygdom og hjertheinsufficiens

Der er samlet registreret 898 forløb [1.125 i 1. kvartal 2015], som er henvist til pakkeforløb og har fået startet udredning op.

Tabel 4.1. Antal forløb i alt og andele forløb gennemført inden for standardforløbstid (33 dage) for indikatoren HF4: ”Samlet tid til invasiv behandling”.

Region	HF4: Andele forløb i 1. kvartal 2015 pct.	HF4: Antal forløb i 1. kvartal 2015	HF4: Andele forløb i 2. kvartal 2015 pct.	HF4: Antal forløb i 2. kvartal 2015	HF4: Ændring i andele forløb pct.
Nordjylland	-	1	-	1	Ikke beregnet
Midtjylland	-	4	-	2	Ikke beregnet
Syddanmark	38	39	33 *	49	-6
Hovedstaden	-	-	-	-	Ikke beregnet
Sjælland	55	11	19 *	16	-36
Hele landet	40	55	29 *	68	-11

* Forløb hvor andelen af patientforløb gennemført indenfor standardforløbstid falder under den nationale kvartil på 41%.

Ud af alle patienter henvist til pakkeforløb gennemførte 68 frem til invasiv behandling, heraf 29% inden for standardforløbstid (33 dage). Det er færre end ved sidste kvartal, hvor 40% gennemførte indenfor standardforløbstid.

Det antal forløb, der blev afsluttet med invasiv behandling, udgjorde kun en meget lille del af det samlede antal forløb. Det illustrerer, at pakken også dækker hjertheinsufficiens, hvor standardforløbstiden er individuel og derfor ikke kan monitoreres på samme måde.

Der er generelt få registreringer i denne pakke, og antallet af forløb med invasive behandlinger er få. Det er langt fra alle patienter med hjerteklapsygdom og hjertesvigt, der kommer i pakkeforløb. Patienter med akut hjertesvigt behandles akut og kommer derfor ikke i pakkeforløb, en del patienter med kronisk hjertesvigt indgår ikke på grund af betydende komorbiditet, og en del patienter med hjerteklapsygdom skal have individualiserede udredningsforløb.

Sundhedsstyrelsen har drøftet pakkeforløbet med Task Force for Patientforløb på Kræft- og Hjerterområdet og med Sundhedsstyrelsens Udvalg for Hjertesygdomme. Det har her været drøftet, at pakkeforløbet for hjertesvigt og hjerteklap måske ikke virker efter hensigten og ikke i tilstrækkelig grad sikrer den ønskede visitation, udredning og behandling. Samtidig kan der være en udfordring omkring kvalitetssikring af pakkeforløbets monitorering. Som følge heraf vurderes det hensigtsmæssigt, at der udarbejdes faglig visitationsretningslinje vedrørende hjerteklapsygdom og hjertesvigt som fokuserer på visitation til udredning. Visitationsretningslinje vil forventeligt erstatte pakkeforløbet.

Baggrundsinformation

Om pakkeforløb generelt

Et pakkeforløb er et patientforløb, hvor de enkelte trin er tilrettelagt som tids- og indholdsmæssigt veldefinerede begivenheder, der som udgangspunkt følger et på forhånd booket forløb. Pakkeforløbene omfatter hele forløbet fra begrundet mistanke om hjertesygdom, gennem udredning, behandlinger, herunder fagligt begrundede forløbstider. Endvidere beskriver pakkeforløbene, hvor der undervejs i forløbet skal gives information til patienterne samt de målepunkter, der skal gøre det muligt at monitorere, om pakkeforløbene fungerer efter hensigten. Beskrivelser af det kliniske indhold i de enkelte pakkeforløb er udarbejdet af multidisciplinære kliniske arbejdsgrupper, hvori også klinikere fra alle regioner er repræsenteret.

Om hjertepakker

Regeringen og Danske Regioner aftalte som led i aftalen om regionernes økonomi for 2009, at der skulle indføres pakkeforløb for patienter med ikke-akutte livstruende hjertesygdomme og at pakkeforløbene skulle være færdigimplementeret i klinisk praksis 1. januar 2010. Som et led i aftalen skulle der etableres en monitorering, som grundlag for at følge implementering og effekt. Task Force for Patientforløb på Kræft- og Hjerterområdet besluttede at udvikle monitoreringen af pakkeforløb for hjertepatienter trinvis, og starte med at anvende eksisterende registreringer, dvs. sygehusenes lovbundne indberetninger til Landspatientregisteret. Det er i Landspatientregisteret ikke muligt eksplicit at identificere patienter i pakkeforløb. Monitoreringen er derfor etableret med fokus på patienter med relevant diagnose, som har fået foretaget en relevant undersøgelse, som kan bekræfte mistanken om hjertesygdom i udredningsforløbet. Formålet med monitoreringen er at følge de overordnede tendenser indenfor afgrænsede hjertesygdomsområder og give mulighed for at følge udviklingen over tid. Det initiale fokus for monitoreringen er indikatorer for antal patientforløb og tid i forløb. Monitoreringen af tid fokuserer alene på de patientforløb, der får varetaget en relevant invasiv behandling. Alle indikatorer beregnes separat for hver af de fire hjertesygdomme.

Sundhedsstyrelsen har i perioden 2012-2013 revideret pakkeforløb for hjertesygdomme. Pakkeforløbene er blevet gennemarbejdet, så de stemmer overens med de nye registreringsvejledninger fra Statens Serum Institut, hvilket skaber mulighed for, at der fremover kan blive en tættere monitorering af hjerterområdet. Desuden er pakkeforløbene blevet bearbejdet sprogligt. De reviderede pakkeforløb trådte i kraft samtidig med de nye registrerings- og monitoreringsmodeller pr. 1. juli 2013.

Der er i øjeblikket tre hjertepakker for:

- Stabil angina pectoris
- Hjerterklapsygdom og hjertesvigt
- Ustabil angina pectoris og akut myokardieinfarkt uden ST-forhøjelse (NSTEMI)